

[Aksel Møller.]

arbejdsløsheds oprindelse, dens årsag? Den omstændighed, at det ikke er lykkedes regeringen at bekæmpe inflationen, at inflationen har udviklet et minus i valutabeholdningen, nødvendiggjorde de indgreb, som fører til arbejdsløsheden. Det kan man gøre een gang, det kan man måske gøre to gange, når en akut valutakrise er over landet. Men man kan ikke blive ved at gøre det.

Har vi konservative da haft en politik overfor alt dette? Spørgsmålet er berettiget, og jeg beklager mig ikke over, at den højtærede statsminister stillede det eller i hvert fald en variant af det i en tale i søndags i Fredericia. Jeg vil besvare det.

Ved dette folketingsårs begyndelse prøvede vi ad to veje at nå frem til en politik vendt imod inflationen. Vi foreslog nedsættelser af skatter og afgifter, store nok til at dæmpe omkostningsstigningen. Man beskæftigede sig fra regeringens side kun polemisk med denne tanke. Det blev naturligvis regeringens egen sag, om den fandt den anvendelig eller uanvendelig, stor eller lille, men forudsat at dens ønske om samarbejde om den økonomiske politik med oppositionen var oprigtigt ment, kunne den dog i alt fald have anset den for en udstrakt lillefinger — og hvordan man behandler en udstrakt lillefinger, er der et ordsprog der beretter nærmere om.

Planen omfattede jo tanker om besparelser på statsregnskabet og forbedringer af skattelovgivningen, sådan at arbejde og opsparing blev umagen værd. Men den høje regering ville altså ikke se disse forhandlingsmuligheder, og det radikale venstre henviste for sit vedkommende til det udvalg af eksperter, det såkaldte koordinationsudvalg, som blev nedsat til at svare på det vigtige spørgsmål om de økonomiske faktorer og institutioners samvirke. Men i dag, da dette høje ting står foran sin ferie, har vi endnu ikke fået svar på dette spørgsmål, endnu ikke fået den vejledning, som det radikale venstre formentlig i sine forhåbninger har bygget stærkt på.

Mit parti pegede allerede ved folketingsårets begyndelse på den inflation, som ville blive følgen, hvis man gennemførte de krav, som fagforeningerne allerede da havde udformet, og vi appellerede i den anledning

ved folketingets åbning direkte til den højtærede statsminister her fra talerstolen.

Det ærede medlem hr. Bundvad kom i sin ordførertale i dag ind på arbejdskonflikten, og hvad der skete under den. Det ærede medlem havde så forfærdelig let ved at se, at venstres og de konservatives holdning under denne konflikt var til fordel for arbejdsgiverne og vendt imod arbejderne. Det gør det ærede medlems politiske ambitioner som ny ordfører ære, at han i denne skildring ganske overså det radikale venstres deltagelse. Det gør ham mindre ære, at han med disse bemærkninger helt synes at have set bort fra, at allerede fra oktober måned, da dette høje ting samledes, advarede vi imod de krav, fagforeningerne havde stillet, aldeles ikke udfra noget arbejdsgiver-synspunkt eller lignende, men udfra de synspunkter, der har ført den høje regering til at føre den stramme kreditpolitik og den forbrugsbegrænsende politik, som den gennemførte, da valutakrisen satte ind.

Der kom ikke noget ud af vor appel. Den højtærede statsminister ved nok, hvornår han vil lytte, og hvornår han vil vende det døde øre til. Hvis han dengang havde brugt sin autoritet til at bringe fagforeningernes krav i bedre overensstemmelse med den forbrugsbegrænsende politik, hans regering førte, så ville freden dog vel have kunnet bevares på arbejdsmarkedet.

Hvad nytter al denne forbrugsbegrænsning, disse stadige krav om overskud på statsregnskabet, når inflationen bliver ved at være det fremherskende træk og produktionen stadig bliver dyrere? Man taler advarende ord i disse dage mod at lempe den forbrugsbegrænsende politik, der føres, for tidligt, men hvordan skal man sikre sig imod, at det bliver for sent? Og det er jo for sent, når staten har disponeret over overskuddet til nyt forbrug. Det er en af farerne, ikke en af de mindst væsentlige, ved denne de senere års vanetænkning, at valutakriser skal bekæmpes med statsoverskud.

Når overskuddet først er brugt til nyt forbrug, står man ubevæbnet overfor en ny valutakrise; den kommer altid bag på os, den må derfor altid bekæmpes i største hast og så kun ved, at der tilvejebringes et nyt overskud. Enten dette så sker ved nye skatter og afgifter som så ofte før eller